

In deze nieuwsbrief

vCJG groeit door

Taart voor 100ste vCJG-aansluiting.

Ook voor professionals

Deel website speciaal voor beroepskrachten.

Online hulp

Een vak apart.

vCJG en mediatips

Onderdeel van de landelijke database.

Van de redactie

Voor u ligt de vierde Nieuwsbrief vCJG met nieuwtjes, ontwikkelingen en praktijkvoorbeelden. We zijn verheugd dat er inmiddels meer dan 100 gemeenten zijn aangesloten op het vCJG. Een deel is al online. Velen volgen nog dit jaar. Op de achterzijde van deze nieuwsbrief vindt u een overzicht.

Angenita Peerboom en Esther Hounjet, twee studenten pedagogiek, vertellen in een interview meer over hun onderzoek naar online hulpverlening dat zij op verzoek van de vCJG-gemeenten hebben uitgevoerd. Het vCJG is nu ook voor professionals! Een aantal Flevolandse gemeenten is bezig om het vCJG hiertoe in te richten. De CJG-website wordt daar dé centrale plek waar beroepskrachten informatie en documenten kunnen vinden die relevant en bruikbaar zijn voor hun werk. We laten u zien hoe ze dat in Almere en Noordoostpolder aanpakken. Verder belichten we in iedere nieuwsbrief een specifiek onderdeel uit de website. In dit nummer de mediatips.

Heeft u rond het vCJG een nieuwtje, inspirerend voorbeeld of foto uit uw gemeente of regio? We houden ons van harte aanbevolen! U kunt dit kenbaar maken via info@vcjg.nl, onder vermelding van 'nieuwsbrief vCJG'. Deze nieuwsbrief is te downloaden via www.vcjg.nl.

vCJG groeit door!

Op 13 juli jl. heeft Stichting vCJG samen met gemeenten en samenwerkingspartners de 100ste vCJG-aansluiting gevierd. Dit mooie aantal is deze zomer bereikt mede dankzij de tien gemeenten rond Gouda, die gezamenlijk voor het vCJG hebben gekozen. Namens deze regio heeft Sjaak de Gouw, directeur GGD Hollands Midden, als dank hiervoor een vCJG-taartbon in ontvangst genomen.

Najaar 2008 sloten Lelystad, Den Haag, Utrecht en Bronckhorst als eerste gemeenten aan op het vCJG. Daarna volgden vele andere gemeenten. Individueel of in regioverband. Van de 100 gemeenten is inmiddels bijna een derde online en zal de rest vóór 2011 live gaan.

De teller is deze zomer niet op 100 blijven staan. En ook dit najaar zal het vCJG nog doorgroeien. Niet alleen in aantal, maar ook in kwaliteit en mogelijkheden. Zo is momenteel het vCJG voor beroepskrachten in ontwikkeling, worden lokale ouderfora gerealiseerd en nemen vCJG-medewerkers deel aan de trainingsmodulen webschrijven en e-consult. Het zijn de vCJG-gemeenten zelf die – met ondersteuning van de stichting – nieuwe toepassingen bedenken, (laten) ontwikkelen en invoeren. Stichting vCJG is trots op wat in korte tijd is bereikt en blijft de vCJG-gemeenten de komende jaren graag van dienst.

Stichting vCJG

Wist u dat...

... het vCJG dé informatieve en interactieve CJG-website is voor ouders en professionals, met 80% landelijk gevalideerde kwaliteitsinformatie en 20% lokaal specifiek (zie www.vcjk.nl).

... gemeenten voor de bouw van de vCJG-website kunnen kiezen uit diverse leveranciers, namelijk Bureau Blanco, Kuseema, Multimove, Netsourcing, Orangehill, PPC en Vincis.

... veel gemeenten ervoor kiezen om in regioverband gezamenlijk aan te sluiten op het vCJG. Zoals bijvoorbeeld de regio's Leiden (14 gemeenten) en Gouda (10 gemeenten).

... het Wiki Handboek vCJG veel wordt geraadpleegd én door de vCJG's zelf verder wordt verrijkt met praktische tips en documenten. Zo ontstaat een inspirerend naslagwerk voor en door vCJG-gemeenten. Te vinden op het virtuele vCJG-deelnemersplatform, dat toegankelijk is voor vCJG-gemeenten.

... medio 2010 de landelijke redactieraad de training webschrijven heeft gevolgd en dat dit najaar een tweede trainingsgroep van start gaat, bestaande uit vCJG-eindredacteurs. In deze training leren de deelnemers optimaal toegankelijke, aantrekkelijke en vindbare webteksten te schrijven.

... dit najaar 2010 ook de training e-consult wordt georganiseerd voor vCJG-medewerkers die

aan ouders/opvoeders online informatie en advies bieden en zich hierin verder willen professionaliseren.

... het CJG Nijmegen is uitgebreid met een poll en ideeënbus om zo de mening en ideeën van Nijmeegse ouders te kunnen peilen. In navolging van CJG Wijchen kunnen ouders bovendien de persoonlijke belevenissen volgen van personen die in Nijmegen wonen en/of werken. Wethouder Floris Tas deed de aftrap met een column over alcohol en pubers.

... Stichting e-hulp.nl op 10 november a.s. het congres Online hulpverlening organiseert. In het programma komen diverse onderwerpen aan bod zoals: methodieken online hulpverlening, juridische aspecten van online hulpverlening, online ketensamenwerking, inspelen op het online zoekgedrag van hulpzoekenden. Bekijk het volledige programma en de praktische informatie op www.bsl.nl/onlinehulpverlening.

Schrijfwijzer vCJG

Lange zinnen. Moeilijke woorden. Te weinig op de lezer gericht. Moeilijk vindbaar op internet. Dat willen we niet.

Daarom heeft Stichting vCJG samen met de landelijke redactieraad vCJG en een communicatiebureau de 'Schrijfwijzer vCJG' samengesteld. Daarin vinden (eind)redacteurs direct toepasbare tips, richtlijnen en aandachtspunten om toegankelijk, wervend en zoekmachine-vriendelijk te schrijven.

De schrijfwijzer is binnenkort te vinden op het virtuele vCJG-deelnemersplatform dat toegankelijk is voor alle aangesloten vCJG-gemeenten.

OOK VOOR PROFESSIONALS; DEEL WEBSITE SPECIAAL VOOR BEROEPSKRACHTEN

Naast informatie over opvoeden en opgroeien voor ouders is er binnen het vCJG ook de mogelijkheid om een deel voor professionals in te richten. Op die manier biedt de CJG-website een centrale plek voor beroepskrachten om informatie en documenten te vinden die relevant en bruikbaar zijn voor hun werk.

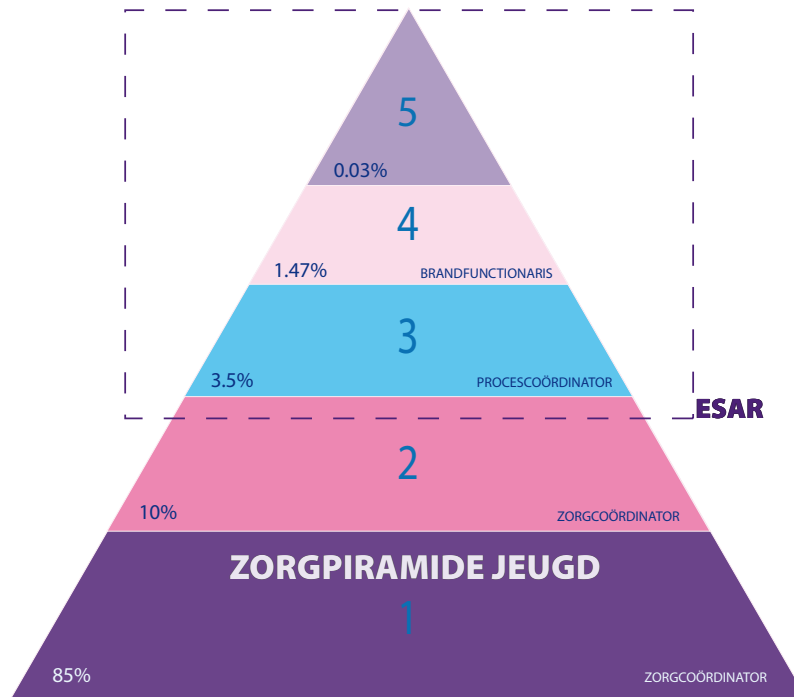
INHOUD

De Centra voor Jeugd en Gezin van de gemeenten Almere en Noordoostpolder zijn al enige tijd bezig met het ontwikkelen van een deel op de website bestemd voor professionals. In Flevoland is ervoor gekozen om het deel voor de professionals niet af te schermen voor de ouders. Dit is volgens hen tot op heden niet noodzakelijk, omdat er geen gevoelige informatie op staat.

ZORGPIRAMIDE

Een aansprekend voorbeeld in het vCJG voor professionals in Almere is de Zorgpiramide Jeugd,

die de basis vormt voor de coördinatie en inzet van de zorg. In het model wordt onderscheid gemaakt tussen diverse niveaus, afhankelijk van de ernst van de problematiek. Uitleg over dit model en de opschalingsmogelijkheden zijn op de website van het CJG te vinden. Erg handig dus voor professionals als ze meer hierover willen weten.

VERWIJSWIJZER EN OKÉ-SCOOP

Twee andere aansprekende voorbeelden in Almere zijn de Verwijswijzer en de OKé-Scoop. De Verwijswijzer is ontwikkeld voor professionals die te maken hebben met kinderen, jongeren (-9 maanden tot 23 jaar) en hun ouders/ verzorgers. Per thema biedt de Verwijswijzer een actueel overzicht van

diverse instanties waarnaar je kunt verwijzen. Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt tussen vrij toegankelijke en geïndiceerde hulp. De OKé-Scoop biedt op wijkniveau inzicht in de gezondheidssituatie van jeugdigen in de leeftijd van 5 – 10 jaar en is ontwikkeld door GGD Flevoland ter ondersteuning van het preventief jeugdbeleid in Almere. Dit instrument wordt nu verder ontwikkeld om via alle vCJG's in Flevoland de gezondheidstoestand van de jeugd te kunnen monitoren. De Flevolandse gemeenten hebben de wens om informatie over gezondheidstoestand in de toekomst te kunnen combineren met prestatie-indicatoren CJG en wellicht ook Jeugdzorg.

HANDBOEK CJG

In de gemeente Noordoostpolder is een handboek voor professionals samengesteld, waarin alle informatie over de werkwijze van het CJG bij elkaar te vinden is. Hierin staat o.a. de visie van het CJG beschreven, de samenwerkingsafspraken en de verantwoordelijkheden. Ook kan men hier documenten vinden over de zorgstructuren in de gemeente en een overzicht van instrumenten die in het CJG worden gebruikt. Hierbij kun je denken aan de VerwijsIndex en ZorgOog. Enkele andere Flevolandse gemeenten hebben inmiddels besloten ook met de handboek structuur te gaan werken. De gemeente Dronten heeft ervoor gekozen het vCJG voor professionals, met daarop het handboek CJG te openen, ruim voordat het fysieke CJG en het vCJG voor opvoeders geopend worden.

ZORG000G

ZorgOog is een instrument dat professionals in het geval van zorgelijke opvoed- en opgroeisituaties ondersteunt bij het signaleren, handelen en communiceren. Het overzichtelijke stroomschema begeleidt de professional bij de te nemen stappen. Het prototype van ZorgOog is eind september klaar. ZorgOog vormt de ruggegraat voor de scholingen CJG/RAAK/huiselijk geweld voor professionals, die eind 2010 en begin 2011 in alle Flevolandse

vCJG EN MEDIATIPS

In de vorige nieuwsbrieven belichtten we de koppeling van het vCJG met de digitale sociale kaart, het e-consult en de cursusmodule. In dit nummer gaan we kort in op de mediatips.

Ouders vinden binnen het vCJG informatie over uiteenlopende onderwerpen, gerelateerd aan de leeftijdsfase van hun kind. Aan deze onderwerpen zijn adressen, links en ook mediatips gekoppeld.

Deze tips bestaan voor het grootste deel uit boeken, die in samenwerking met het NJI

en de Flevolandse en Gelderse bibliotheek-organisaties zijn geselecteerd.

Per thema staan één of meer boeken vermeld. Over elk boek is een korte samenvatting te lezen. Wil een ouder meer informatie, dan kan men op eenvoudige wijze doorklikken naar de catalogus van de bibliotheken in Nederland en het boek desgewenst aanvragen.

De module mediatips vormt een onderdeel van de landelijke database en wordt vanuit Stichting vCJG onderhouden.

gemeenten verzorgd worden.

VOOR EN DOOR vCJG'S

Momenteel onderzoekt de gemeente Almere bij professionals welke informatie en diensten zij graag in de toekomst zouden willen krijgen via het vCJG. In het landelijk deelnemersoverleg, waar vCJG's met elkaar kennis en ervaringen uitwisselen, is door GGD Flevoland toegelicht wat tot nu toe voor professionals digitaal ontsloten is. Omdat de

regio Achterhoek en gemeente Utrecht ook het vCJG voor de doelgroep professionals willen gaan inrichten, gaan zij samen met Flevoland dit concept verder uitwerken. Zodra het professionaldeel gereed is, komt het voor alle vCJG-gemeenten beschikbaar.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Claartje van Eijden, GGD Flevoland, via telefoon 036 5357378 of e-mail c.vaneijden@ggdflevoland.nl.

ONLINE HULP; een vak apart

Onlangs presenteerden Esther Hounjet en Angenita Peerboom (beiden student pedagogiek) hun onderzoek naar digitale hulpverlening en e-consult. De vCJG-gemeenten waren als opdrachtgever van het onderzoek zeer benieuwd naar hun resultaten.

Esther Hounjet en Angenita Peerboom studeerden tot voor kort pedagogiek aan de Fontys Hogeschool in Sittard en liepen hiervoor stage bij het CJG Heuvelland. Tijdens deze stage namen ze deel aan het landelijk vCJG-deelnemersoverleg en werden daar gevraagd een onderzoek te doen naar online hulp, en dan in het bijzonder e-consult. "Vooral omdat iedere gemeente deze dienst op een professionele wijze wil organiseren", zegt Esther Hounjet. "We zijn gestart met literatuurstudie waarin we hebben uitgezocht wat nu precies digitale hulpverlening is, wat de wettelijke kaders zijn en wat er bekend is rondom het e-consult.

Daarna hebben we praktijkonderzoek gedaan waarvoor we gesprekken voerden met professionals die al expertise hebben opgebouwd op het gebied van digitale hulpverlening en e-consult." Angenita Peerboom sluit aan: "We wilden achterhalen welke voorwaarden van belang zijn bij de

digitale hulpverlening binnen het vCJG, vooral in de vorm van e-consult. Hierbij hebben we geprobeerd zo goed mogelijk

"Ons doel was te achterhalen welke voorwaarden van belang zijn bij de digitale hulpverlening binnen het vCJG, vooral in de vorm van e-consult.

Hierbij hebben we geprobeerd zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeftes van ouders en professionals." (Esther Hounjet (L) en Angenita Peerboom)

aan te sluiten bij de behoeftes van ouders en professionals."

ONLINE HULPVERLENING

Esther Hounjet: "Er zijn drie algemene kenmerken waarmee online hulpverlening zich onderscheidt van 'face-to-face' hulpverlening: het is anoniem en het is onafhankelijk van plaats en tijd. Beide zorgen ervoor dat het stellen van vragen laagdrempelig is. Het derde kenmerk is dat online hulp gebruik maakt van technische hulpmiddelen, bijvoorbeeld om gesprekken te kunnen bewaren. Het e-consult is e-mailcontact tussen een cliënt en een hulpverlener naar aanleiding van een vraag, waar een advies, informatie of een doorverwijzing op volgt. Het verschil met face-to-face contact is dat de communicatie niet synchroon loopt. Het antwoord komt op een later tijdstip."

VOORWAARDEN E-CONSULT

Esther Hounjet vervolgt: "Wanneer een instelling online hulp wil bieden via de e-mail, moet er een aantal zaken afgesproken en geregeld worden. Zet de organisatie het e-consult in voor éénmalige contacten, of kunnen er meerdere contacten uit

voortvloeien? Kiest men voor een formulier en zo ja, wat vraagt men de klant vooraf aan informatie? Hoe snel wordt vanuit de organisatie een e-mail beantwoord en door wie?"

"Er zijn eigenlijk drie voorwaarden te noemen om e-consult goed te organiseren", geeft Angenita

Peerboom aan. "Het optimaliseren van de organisatie van de werkprocessen, het volgen van wettelijke kaders en richtlijnen voor betrouwbaarheid op internet en ten derde de deskundigheid van e-consult medewerkers."

COMPETENTIEPROFIEL

Het is lastig om een competentieprofiel voor een e-consult hulpverlener te schetsen. De kenniskring 'Online Opvoedingsondersteuning' gaat dit onder leiding van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) verder uitwerken (zie kader). "Wel kunnen we al een aantal vaardigheden onderscheiden die je als hulpverlener moet beheersen", zegt Esther Hounjet. "Zo is het van belang dat je de gestelde vraag juist kan interpreteren, begrijpend en analyserend kan lezen, en dat je een kort, eenduidig, direct en actief antwoord kan formuleren."

"Iedere gemeente wil deze dienst op een professionele wijze organiseren."

Angenita Peerboom: "Via de online advisering is het ook belangrijk de eigen kracht van de ouders te mobiliseren. Dit kun je doen door successen te benoemen, positieve eigenschappen van de ouder en het kind

te benoemen, het oplossend vermogen van de ouders te vergroten en de kennis en kunde die de ouder al heeft aan te vullen,

waardoor de oplossingsvaardigheden van de ouder worden versterkt."

Het onderzoeksverslag is te vinden op het digitaal vCJG-deelnemersplatform waartoe aangesloten gemeenten toegang hebben.

Stichting e-hulp.nl heeft onlangs het 'Handboek Online Hulpverlening' uitgebracht. Naast een uitgebreide beschrijving van de methodiek van online hulpverlening komen de kenmerken, voor- en nadelen en verschillende vormen aan bod. Verder worden organisatorische implicaties behandeld, zoals techniek, veiligheid, recht en ethiek, pr en de rol van medewerkers. Zie www.e-hulp.nl/watsonlinehulp.

Kwaliteitsimpuls online opvoedingsondersteuning

Onlangs is de kenniskring 'Online Opvoedingsondersteuning' van start gegaan. Met dit initiatief wil het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) een bijdrage leveren aan de kwaliteit van digitale vormen van opvoedingsondersteuning. Het NJI doet dit samen met organisaties die expertise hebben op het gebied van online dienst- en hulpverlening. Stichting vCJG neemt hier ook aan deel.

Ouders en jongeren willen graag informatie, advies en hulp via internet kunnen vinden. Al diverse Centra voor Jeugd en Gezin spelen hierop in. Maar welke competenties heeft de CJG-adviseur nodig om online opvoedingsondersteuning te kunnen bieden? En welke organisatorische randvoorwaarden zijn nodig om online opvoedhulp op een kwalitatief goede manier aan te bieden? De kenniskring zoekt antwoord op deze vragen. Het op te stellen competentieprofiel en de gewenste randvoorwaarden zullen worden aangeboden aan opleidingen, beroepsverenigingen en de ondersteuningsgroep CJG bij het NJI.

vCJG in Nederland

Online:

Aalten, Almere, Bergen op Zoom, Bronckhorst, Brummen, Den Haag, Deventer, Doetinchem, Dordrecht, Eindhoven, Epe, Heerde, Heumen, Hoogeveen, Lelystad, Leudal/Weert/ Neder-Weert, Montferland, Noordoostpolder, Nijmegen, Oude-IJsselstreek, Urk, Utrecht, Wassenaar, Westland, Wijchen, Zeist en Zwolle.

In 2010 online^(*).

Alphen aan den Rijn, Apeldoorn, Best, Beuningen, Bergambacht, Bladel, Bodegraven-Reeuwijk, Boskoop, Boxmeer, Cuijk, Dronten, Druten, Etten-Leur, Eijsden, Grave, Gouda, Groesbeek, Grootegast, Gulpen-Wittem, Haaren, Heerde, Hillegom, Kaag en Brassem, Katwijk, Leek, Leiden, Leiderdorp, Leidschendam-Voorburg, Lisse, Lochem, Margraten, Marum, Meerssen, Midden-Delfland, Mill en St. Hubert, Millingen, Nederlek, Nieuwkoop, Noordenveld, Noordwijk, Noordwijkerhout, Nuenen, Oegstgeest, Oost-Gelre, Pijnacker-Noordorp, Rijnwoude, Rijswijk, Schoonhoven, Son en Breugel, St. Anthonis, St. Michielsgestel, Teijlingen, Ubbergen, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Veldhoven, Voorschoten, Voorst, Vught, Waddinxveen, Westerkwartier, West Maas en Waal, Winterswijk, Zeewolde, Zoetermeer, Zoeterwoude, Zuidhorn, Zuidplas, Zundert en Zutphen.

* Deze gemeenten zijn bezig met de bestuurlijk/ambtelijke voorbereiding c.q. invoering.

Colofon

nieuwsbrief vCJG nr 4/2010
Deze nieuwsbrief is een uitgave van Stichting vCJG.

Tekst: Alexandra Bordewijk en Ellen Beltman, Spectrum CMO Gelderland i.s.m. GGD Flevoland en GGD Den Haag. Met dank aan Claartje van Eijden, Angenita Peerboom en Esther Hounjet.

Eindredactie: John Smeets, Spectrum CMO Gelderland
Vormgeving: SabinaKa Communicatie, Arnhem
Drukker: Advadi drukkerij, Westervoort

Nadere informatie te verkrijgen via
Stichting vCJG
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
telefoon 088 00 299 50
e-mail info@vcjg.nl
internet www.vcjg.nl